

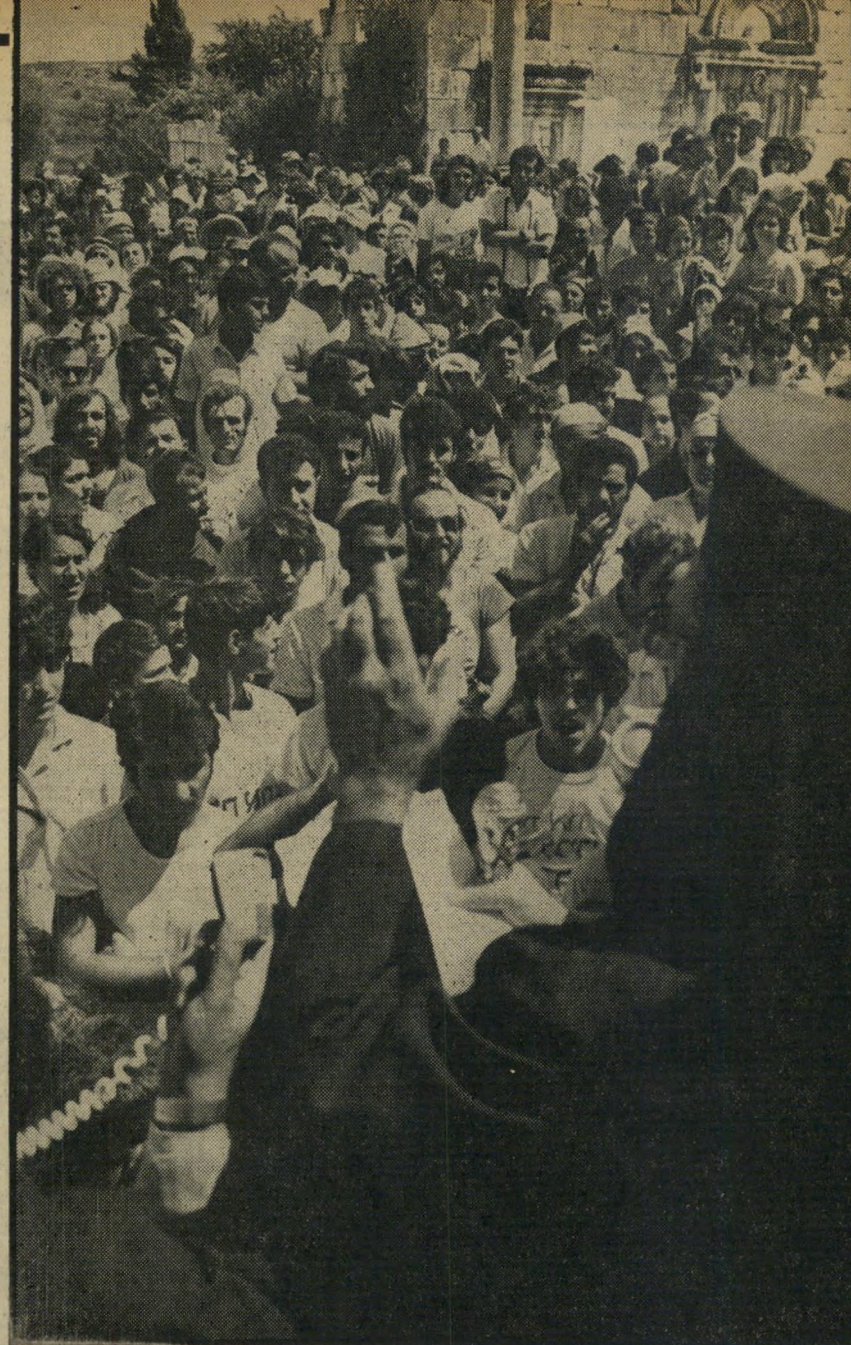

וכיתתו חרבותם לאיתים
 בשורה ארוכה יצאו המפגינים, עם סיום העצרת בבירעם, לנקות את שבילי הכפר מעשבי־הבר, ובכך לסמל את תקומת הכפר לחיים חדשים. במקום הזה נערך כעבור יומיים קרבי־הדמים בין המישטרה ובין התושבים החוזרים.

הביתה!

שני סמלים
 סמל הצלב של הבישוף וסמל השלום של אורי אבנרי בלטו בראש התהלוכה, שנכנסה לכפר בירעם ונתקבלה במחיאות כפיים נרגשות, בעוד הבישוף החזיק בשרביט כהונתו, החזיק אבנרי באת צבאי מתקפל.

מנהיג המאבק
 הבישוף ראיא נואם בבירעם בפני משתתפי מסע ההזדהות, המצטופפים בשמש הלוהטת ברחבה של ביה"כ היהודי העתיק. הוא הזכיר את קבלת־הפנים הלבבית שערכו בבירעם לחיילי צה"ל ב־1948.

רגע המרגש — והנורא ביותר — של היום, אירע לפנות ערב, אחרי שהכתבים וצוותי הטלוויזיה כבר חזרו הביתה.

אחרוני המשתתפים של מסע־ההזדהות הגדול — וביניהם הבישוף ראיא, אורי אבנרי ועמוס קינן — עמדו לפני שער הכניסה של איקרית, במרומי גיבעה תלול לה המשקיפה על הנוף המרהיב ודיברו על דרכי המאבק.

לפתע נתגלה לרגליהם מחזה פאתטי. עקורי איקרית, הגולים בכפר ראמה הר־חוקה, שמעו על בואם של המפגינים אל תורבות כפרם. הם נטשו את הכל, הגיעו לסיבוב הכביש שלרגלי הגיבעה. שם הס־תדרו בהפגנה קטנה, כשהנשים נושאות את תינוקותיהם על זרועותיהם, והנערים מניפים את הסיסמות העבריות מעל לראשיהם — וטיפסו במעלה התלול וה־מפרך, בשרב הקשה מנושא. על פני בית־הקברות המסמל את קשרם למקום.

„א"י שלמה עם מצפונה!"

ב הגיעם לפיסגה, מול פני המפגינים, פתחו במקלה: „איקרית, איקרית, בלאדנו!" (איקרית, איקרית מולדתנו!) הת־רגשותם גברה מרגע לרגע, הנשים החלו מייללות, הזקנות והזקנים מיררו בבכי המוני, הילדים והפעוטים החלו ממררים אף הם — וכך, מתוך ים של דמעות ויגון, נשמעה הקריאה החוזרת שוב ו־שוב: „למות באיקרית! למות באיקרית!" אחוז התרגשות, בושה וזעזוע, הרים אחד המפגינים היהודיים את זרועו, הש־

אקט סמלי
 הסופר עמוס קינן משתתף בניקוי השטח בבירעם מעשבים של שנים.